

Coronaprik als je zwanger bent
6

Eekhoorns vinden de Eekhoornbrug
14

Vrijwilliger voor een dag tijdens NLdoet
15

Lichtkunstwerken in Museumkwartier
16

Ombudsman	3
Den Haag maakt het	5
Den Haag tegen Corona	6
Schone energie in een groene stad	12
Mantelzorg	13
Agenda	16

Stembureau op stadsboerderij Schildershoeve in de Schilderswijk. Op 14, 15 en 16 maart kiest Den Haag een nieuwe gemeenteraad.

JURRIAN BROBBEL

Verkiezing nieuwe gemeenteraad

Op 14, 15 en 16 maart kiest Den Haag een nieuwe gemeenteraad. Door te stemmen bepaalt u wie er in de gemeenteraad komt.

■ De Haagse gemeenteraad heeft 45 leden. Zij worden om de vier jaar gekozen door de Haagse bevolking. De gemeenteraad bepaalt in hoofdlijnen het gemeentebestuur en

controleert of het college van burgemeester en wethouders het beleid goed uitvoert. Er doen dit keer 21 politieke partijen mee aan de gemeenteraadsverkiezingen.

Op www.denhaag.nl/gemeenteraad vindt u meer informatie over de kandidaten waarop u kunt stemmen. Hier vindt u ook een link naar de stemhulpen Stemwijzer en

Kieskompas. Daarmee kunt u zien welke partij het beste bij u past. Op kieskompas.steffie.nl staat een stemhulp in eenvoudige taal. Praktische informatie staat op www.denhaag.nl/verkiezingen en in de Verkiezingskrant die begin maart huis-aan-huis wordt bezorgd. Daarin vindt u ook een lijst met kandidaten en een overzicht

van de stembureaus. De stempassen worden verstuurd in de week van 21 februari.

➔ Lees verder op:
Pagina 2: toegankelijke stembureaus
Pagina 7: standpunten politieke partijen
Pagina 11: jonge kiezers

Debatten in de stad

■ De komende weken organiseren diverse Haagse organisaties een verkiezingsdebat. Op www.denhaag.nl/gemeenteraad staat een overzicht van alle debatten die bekend zijn bij de gemeente. Organiseert u zelf een debat en wilt u een vermelding op het overzicht? Vul dan het aanmeldformulier op de website in.

Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

Proef met themastemmen in drie Haagse wijken

■ Bij de gemeenteraadsverkiezingen stemt u op een politieke partij. Inwoners uit drie wijken ontvangen de dag na de verkiezingen nóg een uitnodigingsbrief om te stemmen. Als u in een van deze wijken woont, kunt u stemmen op thema's die u belangrijk vindt. Online kunt u vragen invullen over bijvoorbeeld wonen, zorg, verkeer of milieu. Dit heet themastemmen. De uitslag daarvan blijft anoniem. De nieuwe raadsleden kunnen de uitslag gebruiken als zij afspraken

maken over wat er in Den Haag moet gebeuren de volgende vier jaar. Het themastemmen is een proef. Als het een succes is, kunnen alle kiezers bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen in Den Haag themastemmen. In de volgende Stadskrant (16 maart) leest u meer over de proef. Uiterlijk 1 maart worden de drie wijken bekendgemaakt.

Meer informatie?
denhaag.nl

DenHaag.nl uitgelicht

Zwemmen in de voorjaarsvakantie?
Kijk op denhaag.nl/zwemmen.

Actuele informatie over corona in Den Haag?
Kijk op [Den Haag.nl/corona](http://DenHaag.nl/corona).

Verkiezingen Slimme hulpmiddelen voor mensen met een beperking

Eindelijk zelfstandig stemmen

Een rondje op het stembiljet rood kleuren. Zo eenvoudig is stemmen, maar niet voor blinden, slechtzienenden en andere mensen met een beperking. Toch kunnen ook zij in Den Haag steeds beter zelf hun stem uitbrengen. Dankzij slimme hulpmiddelen.

Sinds 2018 zijn er in Den Haag speciale stembureaus voor blinden en slechtzienenden. Samen met de Oogvereniging en stichting Voorall heeft de gemeente daarvoor een uniek stemhulpmiddel ontwikkeld. Al zeker tachtig gemeenten hebben het Haagse voorbeeld gevolgd. Blinde kiezers kunnen zelf het rode potlood hanteren. Ton van Weerdenburg van de Oogvereniging legt uit hoe het werkt.

‘Het stembiljet wordt in een mal geklemd met gaatjes die overeenkomen met de stemrondjes achter de kandidaten op het papieren biljet. Bovenaan de mal staan de nummers van de partijen in braille en met voelbare cijfers. Als je op kandidaat vijf van partij acht wil stemmen, zoek je eerst cijfer acht. Daarna ga je met je vinger naar beneden naar gaatje vijf. En dan kun je zelf met het potlood het rondje inkleuren.’

Koptelefoon

Wie nog niet precies weet op welke kandidaat te stemmen, kan in het stemhokje een koptelefoon opzetten om de namen van de partijen en kandidaten te beluisteren. De stemmal is het sluitstuk van toegankelijke verkiezingen voor blinden en slechtzienenden. Daar gaat veel aan vooraf. Het begint met informatie beschikbaar maken. De kandidatenlijsten zijn digitaal in grote letters te bekijken.

Ton van Weerdenburg: ‘Het stembiljet wordt in een mal geklemd met gaatjes die overeenkomen met de stemrondjes achter de kandidaten op het papieren biljet.’

FOTOSTUDIO MARKS (LINKS), JURRIAN BROBBEL RECHTS BOVEN EN MIDDEN) EN SAAR RYPKEMA (RECHTS ONDER)

Kies je stembureau

Den Haag richt bij de komende verkiezingen verspreid over de stad ruim 270 stembureaus is. Op een speciale website is bij elke locatie te zien welke voorzieningen er zijn voor kiezers met een beperking. Kun je er terecht met een rolstoel of scootmobiel? Zijn er parkeerplaatsen voor gehandicapten? Is er een toegankelijk OV-halte vlakbij? Waar vind je de speciale stembureaus voor blinden en slechtzienenden? Zo is het eenvoudig om een geschikt stembureau te vinden.

 Meer informatie?
stembureausindenhaag.nl

Ook is er een gesproken versie. Op de verkiezingsdag zelf worden de speciale stembureaus ingericht voor de doelgroep. Geleidelijnen op de vloer wijzen de weg naar de aanmeldtafel. Aan werkelijk alles is gedacht: voor blindengeleidehonden staat er een waterbak klaar.

Doventolk

Ook Hagenaars met andere beperkingen kunnen van speciale voorzieningen gebruik maken, vertelt Rob de Graaf, projectleider Verkiezingen van de gemeente. ‘Voor elke beperking betekent toegankelijkheid iets anders. De meeste stembureaus zijn nu goed bereikbaar voor mensen in een rolstoel of scootmobiel. Sinds 2021 is er de mogelijkheid voor doven en slechthorenden om via een doventolk op afstand vragen te stellen

aan de leden van het stembureau. Mocht er iets onduidelijk zijn, dan kan dat zo ter plekke worden opgelost.’

‘Bij elke volgende verkiezing proberen we de toegankelijkheid verder te verbeteren. Daar werkt de gemeente hard aan samen met stichting Voorall en andere belangenbehartigers. Iedere Hagenaar met stemrecht moet zelfstandig van dat recht gebruik kunnen maken. Het maakt niet uit hoe groot de groep is waar we een voorziening voor treffen. Het gaat om het principe.’

Ton van Weerdenburg is het ermee eens: ‘Pas nog hoorde ik iemand in een meeting zeggen: Al achttien jaar heb ik stemrecht, maar nu pas kan ik zelfstandig stemmen. Tot dan toe had hij noodgedwongen zijn partner moeten machtigen. Voor hem maakte het een groot verschil.’

Contact met de gemeente

E-mail: www.denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: www.denhaag.nl/contact (zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag, facebook.com/gemeenteDH, instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op www.overuwbuurt.overheid.nl

Afspraak bij de gemeente

Balies Publiekszaken: Heeft u een nieuw paspoort, ID-kaart of rijbewijs nodig? Of wilt u bijvoorbeeld een geboorte aangeven? Voor dit soort producten en diensten kunt u terecht bij de balies Publiekszaken bij Stadhuis Spui (Spui 70) en Stadskantoor Leyweg (Leyweg 813).

Afspraak maken: De gemeente werkt op afspraak. Zo kan de gemeente tijd voor u reserveren en bent u er zeker van dat u goed en snel geholpen wordt. Maak een afspraak via www.denhaag.nl/afspraak. Lukt het niet om op tijd een afspraak te maken via de website? Dan kunt u bellen naar 14070. Zij bekijken dan of het nodig is de afspraak te vervroegen.

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 16 maart
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70, Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Hans Oerlemans, Merijn van Grieken, Luna van Heerwaarden en Eveline Veldt
Klachten bezorging: www.denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, IDC
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl of bel (070) 353 26 30

Verbod om betaalbare woningen na aankoop te verhuren

Vanaf 1 maart 2022 is het in de hele stad verboden om een betaalbare woning na aankoop te verhuren. Het gaat om alle woningen in Den Haag met een WOZ-waarde tot en met € 355.000,-. Alleen met een vergunning of ontheffing is het nog mogelijk om woonruimte in deze prijsklasse te kopen en vervolgens te verhuren.

■ Koopt u vanaf 1 maart 2022 een woning die onder de opkoopbescherming valt? Dan mag u deze niet meer verhuren. U moet er dan zelf in gaan wonen. Er zijn een aantal uitzonderingen. Zo kunt u bijvoorbeeld een vergunning krijgen als u de woning verhuurt aan uw ouders, kinderen, broers of zussen. Of als de woonruimte onlosmakelijk deel uitmaakt van een bedrijfsruimte. Het verhuren van een woonruimte zonder vergunning kan leiden tot een hoge boete. Het afgelopen jaar

kwam een derde van alle verkochte huizen in de grote steden in bezit van beleggers. In Den Haag was dit in sommige wijken zelfs bijna veertig procent. Vanwege de krapte op de woningmarkt drijven beleggers de prijzen hierdoor op. Zij kopen de schaarse betaalbare koopwoningen op om ze vervolgens te verhuren. Kopers met een laag of middeninkomen hebben daardoor minder kansen op de woningmarkt. Zij zijn vaak genoodzaakt om duur te gaan huren of trekken de stad uit.

Eerlijke woningmarkt

Met de invoering van de opkoopbescherming blijven er in Den Haag jaarlijks ongeveer 800 betaalbare koopwoningen behouden voor kopers om zelf in te gaan wonen. Wethouder Martijn Balster (Wonen): 'Met de opkoopbescherming werken we aan een eerlijke woningmarkt. Huishoudens met een laag of middeninkomen krijgen

meer kans op een woning, omdat ze straks niet meer concurreren met beleggers. Woningen zijn om in te wonen en geen winstobject.'

 Meer informatie?
denhaag.nl/opkoopbescherming

Gezocht: Hagenaars vanaf 65 jaar die de 'Thuis Technologie Verkenner' willen testen

Slimme (technische) hulpmiddelen in huis kunnen een goede oplossing zijn voor een concrete zorg- of hulpvraag. Maar hoe weet je welk hulpmiddel het beste past? Daarvoor ontwikkelt de gemeente samen met zorgpartners de 'Thuis Technologie Verkenner'. Een online hulpmiddel dat zorgt voor een advies op maat.

■ Om er zeker van te zijn dat het echt goed werkt, wil de gemeente

de 'Thuis Technologie Verkenner' samen testen met Haagse inwoners vanaf 65 jaar. Technische kennis is daarbij niet noodzakelijk.

Locaties

Het testen duurt anderhalf uur en is op de volgende dagen en locaties:

- woensdag 23 februari van 14.00 tot 15.30 uur Kerketuinweg 21
- donderdag 3 maart van 14.00 tot 15.30 uur, locatie Wel thuis Saffier,

Theo Mann - Bouwmeesterlaan 10

Meedoen

Wilt u meedoen? Stuur dan een mail naar info@thuisleefgroep.nl met uw voorkeur voor een datum.

 Meer informatie?
technologievoorthuis.nl
(agenda)

Digitale aanvragen makkelijker

■ De gemeente maakt het aanvragen van een aantal diensten via de website makkelijker. U kunt uw aanvragen en wijzigingen sneller regelen. Als eerste kan dit met de aanvraag voor Geheimhouding van persoonsgegevens. Uw gegevens komen meteen bij de juiste afdeling en medewerkers. Daardoor kan de gemeente uw aanvraag sneller en makkelijker verwerken.

 Meer informatie?
denhaag.nl/actueel

Nieuwe containertuintjes in de stad

Den Haag krijgt op 25 locaties nieuwe containertuintjes. De gemeente deed in 2020 een proef met tuintjes rond ondergrondse afvalcontainers in Segbroek, Escamp en Centrum. Op sommige plekken zorgen de tuintjes ervoor dat buurtbewoners zich meer betrokken voelen bij het schoonhouden van de buurt. Meer informatie op www.denhaag.nl/afval.

VALERIE KUYPERS

Ombudsman

Van 020 naar 070

Heb je na een ernstige fout van de gemeente recht op schadeloosstelling? Of moet je eerst met harde bewijzen komen dat je daadwerkelijk schade hebt geleden? Daar draait het om in deze zaak.

Meneer X is van Amsterdam naar Den Haag verhuisd. Hij heeft in januari digitaal zijn verhuizing doorgegeven. Pas in oktober komt hij erachter dat de inschrijving niet is doorgevoerd. Al die tijd stond hij nog op zijn Amsterdamse adres geregistreerd. De gemeente erkent de fout en neemt

hem met terugwerkende kracht alsnog op in de Basisregistratie Personen (BRP).

Meneer dient een schadeclaim in bij de gemeente. Hij zegt rekeningen en dwangbevelen te hebben gemist, omdat ze naar zijn vorige adres werden gestuurd. Daardoor kwamen er steeds extra kosten bij.

De gemeente wijst de claim echter af, omdat de schade waarschijnlijk voor een deel is ontstaan in de tijd dat hij nog in Amsterdam woonde. Bij meer recente schades ontbreekt keihard bewijs dat er een verband is met de gemiste inschrijving. Emotionele gevolgen komen sowieso niet voor vergoeding in aanmerking.

De ombudsman vraagt de gemeente om nog eens op een andere manier naar de zaak te kijken. Erkenning van de gemaakte fout is op zichzelf al reden genoeg voor enige compensatie in welke vorm dan ook. En dat los van de vraag of er een aantoonbaar verband is tussen de gemeentelijke fout en een financieel nadeel en ook de vraag of meneer meer had kunnen doen om schade te voorkomen.

In tweede instantie besluit de gemeente uit coulance toch tot compensatie met een geldbedrag. De ombudsman vindt dit terecht en getuigen van 'behoorlijk overheidshandelen'. De gemeente heeft hier een serieuze fout gemaakt, temeer omdat burgers met klem wordt gevraagd zich tijdig in- of uit te schrijven om adresfraude te voorkomen.

 De gemeentelijke ombudsman, mevrouw Stehouwer en de jeugdombudsman, mevrouw Nass behandelen klachten van burgers over de gemeente Den Haag en de Jeugdzorg.
Post: Postbus 16623, 2500 BP, Den Haag
Website: ombudsman.denhaag.nl, jeugdombudsman.denhaag.nl
Spreekuur: dinsdag van 13.00 tot 15.00 uur, afwisselend in bibliotheek Segbroek en Escamp
Telefonisch spreekuur: woensdag 13.00 tot 15.00 uur. Maak vooraf een afspraak via ombudsman@denhaag.nl of via (070) 752 82 00 (werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur).

Spoorviaduct wordt monument

■ Het spoorviaduct over de Trekvlies in Den Haag wordt een gemeentelijk monument. Het viaduct is in de 19e eeuw gebouwd op de grens van de Stationsbuurt, het Schipperskwartier, de Rivierenbuurt en de Binckhorst. De cultuurhistorische kwaliteit is te vergelijken met die van het station Hollands Spoor en de 2e gemeentelijke gasfabriek, allebei rijksmonumenten.

 Meer informatie?
denhaag.nl/pers

Rectificatie editie 19 januari

■ In de vorige Stadskrant van 19 januari stond op de pagina Den Haag tegen Corona een verhaal over jongeren rond het Kaapseplein in Transvaal. In het verhaal stond dat het om jongeren ging van Turks-Bulgarse afkomst. Dat is niet correct. Het gaat om jongeren van Turks-Griekse afkomst. In de digitale versie van de Stadskrant is deze fout hersteld.

 Meer informatie?
stadskrant.denhaag.nl

Meisjes én jongens vanaf 10 jaar krijgen prik tegen HPV

Vanaf dit jaar ontvangen zowel jongens als meisjes vanaf 10 jaar een uitnodiging voor een vaccinatie tegen humaan papillomavirus (HPV). Met dit vaccin zijn kinderen goed beschermd tegen zes soorten kanker.

■ Ook jongens en meisjes tot 18 jaar die de vaccinatie nog niet hebben gehad, kunnen in 2022 of 2023 de HPV-vaccinatie alsnog krijgen. Het RIVM stuurt jongeren hiervoor een uitnodiging of een herinnering als ze al eerder opgeroepen zijn. De HPV-vaccinaties zijn gratis.

Heel besmettelijk

HPV is de afkorting van humaan papillomavirus. Dit virus is seksueel overdraagbaar en is heel besmettelijk. Jaren later kun je er HPV-kanker van krijgen. Een HPV-besmetting

kan leiden tot kanker aan de mond- en keelholte, geslachtsdelen en baarmoederhals. Elk jaar krijgen naar schatting 1.100 vrouwen en 400 mannen kanker door HPV.

Centrum Jeugd en Gezin

Het Centrum Jeugd en Gezin vaccineert jongeren tegen HPV in februari in de Grote Kerk in

Met dit vaccin zijn kinderen goed beschermd tegen zes soorten kanker

Den Haag en in maart in Partycentrum Zichtenburg. In april krijgen jongeren van boven de 15 jaar hun tweede HPV-vaccinatie.

In totaal ontvangen dit jaar ongeveer 23.000 Haagse jongeren een uitnodiging voor een HPV-vaccinatie.

Leeftijd verlaagd

De vaccinatie beschermt goed tegen de twee gevaarlijkste typen HPV. Het vaccin werkt het best wanneer je nog niet met het virus besmet bent geraakt. Daarom is de leeftijd waarop meisjes, en nu ook jongens, uitgenodigd worden voor een vaccinatie verlaagd naar tien jaar. De kans is groot dat ze dan nog niet besmet zijn. Een vaccinatie in het voorjaar en een tweede in het najaar zijn genoeg om lange tijd te beschermen. Is een jongere 15 jaar of ouder? Dan zijn drie vaccinaties nodig.

Meer informatie?
cjgdenhaag.nl/vaccinaties/hpv

Ongeveer 23.000 Haagse jongeren krijgen dit jaar een uitnodiging voor een HPV-vaccinatie.

MARTIJN BEEKMAN

Sporthulpmiddelen uitproberen

■ Sporten en bewegen is belangrijk, ook voor mensen met een lichamelijke beperking. Maar de aanschaf van hulpmiddelen kan duur zijn. Bij de nieuwe Mobiliteetheek op sportcampus Zuiderpark kun je sporthulpmiddelen lenen en uitproberen. Zo kun je ervaren wat bij je past. De Mobiliteetheek was een van de winnende ideeën van de prijsvraag 'Onbeperkt 070'.

Meer informatie?
mobiliteetheek.nl

Bijzondere verlichting op sportstrand Scheveningen

Op het sportstrand van Scheveningen staat een lichtinstallatie die reageert op beweging. Het gaat om een proef van het Living Lab Scheveningen om het sportstrand ook op donkere momenten veilig en aantrekkelijk te maken voor mensen om te bewegen. De 'WAVE', zoals de sculptuur heet, is 3D geprint van strandzand.

ANNE REITSMA

Beginnend danser Frederieke Creemers vertelt in een videoportret haar verhaal.

ANNE REITSMA

Zet jezelf aan en laat je inspireren

Met de leus 'Zet jezelf aan!' willen de gemeente, The Hague Marketing Bureau en CultuurSchakel mensen motiveren om zelf weer cultuur te gaan beoefenen. Pak die gitaar of pen op, maak je stembanden los, begin aan een nieuw avontuur of ga verder waar je gebleven was, maar: Zet jezelf aan!

■ Laat je bijvoorbeeld inspireren door andere enthousiaste Haagse cultuurbeoefenaars. Zoals Frederieke Creemers, een beginnend danser met energie voor tien, Willem Monteiro, een gepassioneerde gitarist en Hasan Gök,

een bevlogen spoken word kunstenaar. In videoportretten op www.denhaag.com/zetjezelfaan vertellen zij hun verhaal en laten ze zien waarom meedoen aan cultuur zo waardevol is en plezier geeft. Op zoek naar een workshop of cursus? CultuurSchakel is dé schakel voor het culturele aanbod in Den Haag. Van dansen tot muziek maken en van toneellessen tot schilderworkshops. Er is voor ieder wat wils. Ontdek het uitgebreide aanbod in de stad op cultuurschakel.nl/zetjezelfaan.

Meer informatie?
denhaag.com/zetjezelfaan

Zelftesten voor Haagse minima

■ Hagenaars met een laag inkomen krijgen gratis chirurgische mondkapjes en corona zelftesten. De gemeente stuurt de zelftesten en mondkapjes vanaf eind februari naar alle inwoners met een Ooievaarspas. De zelftesten zijn nu al verkrijgbaar op centrale punten in de stad, zoals servicepunten XL en buurthuizen. Testen op corona helpt om besmettingen op te sporen.

Meer informatie?
denhaag.nl/actueel

Uitgebloeide bollen? Lever ze in

■ Met een bakje bloembollen op tafel komt het voorjaar al een beetje in huis. Maar wat doe je met de bollen als ze uitgebloeid zijn? Weggooien is zonde. Lever ze in bij een van de Haagse stadsboerderijen. De bollen worden later met kinderen herplant op of rond het terrein van de stadsboerderijen. Zo kan iedereen er volgend jaar weer van genieten.

Meer informatie?
milieueducatedenhaag.nl

Den Haag groeit. De gemeente wil de stad leefbaar, bereikbaar en verkeersveilig houden voor bewoners, ondernemers en bezoekers. We maken meer ruimte voor fietsers, voetgangers en openbaar vervoer. Ook tijdens bouw en herinrichting moet de stad bereikbaar zijn. Werkzaamheden stemmen we dus zo goed mogelijk op elkaar af.

Werk in uitvoering

Herinrichting Piet Heinplein

De komende maanden vervangt de gemeente de kademuren en bruggen rondom het Piet Heinplein. Ook krijgt het gebied een nieuwe inrichting. Zo wordt de gracht onder het plein weer zichtbaar.

Oude bruggen en kademuren

Veel van de oude kademuren en bruggen in Den Haag steunen op een houten fundering. Deze fundering blijkt op veel plaatsen te zijn aangetast door een bacterie. De gemeente vervangt daarom de bruggen en kademuren in de stad. Van februari 2022 tot en met eind 2023 zijn de Anna Paulowna-brug, de Elandbrug en de kademuren rondom het Piet Heinplein aan de beurt.

Piet Heinplein

Gelijk met het vervangen van de bruggen en kademuren, wordt het Piet Heinplein opnieuw ingericht. Zo verdwijnt de overkapping over

de gracht, waardoor het water meer de ruimte krijgt. Het plein wordt een gebied voor langzaam verkeer en een plek om te ontspannen.

Planning

Er wordt gewerkt tussen 14 februari 2022 en het najaar van 2023. In de eerste maand wordt het werk voorbereid. Daarna start fase 1. In deze fase wordt de Anna Paulowna-brug vervangen en de overkapping van de gracht weggehaald. Vanaf oktober 2022 start fase 2 met het vervangen van de Elandbrug en de herinrichting van het Piet Heinplein. Op de website vindt u de volledige planning en de wegomleidingen.

 Meer informatie?
denhaag.nl/pietheinplein

Toekomstbeeld Piet Heinplein.

GEMEENTE DEN HAAG

Klaar

Nieuwe fietsenstalling voor Het Plein

Het Plein heeft een nieuwe overdekte openbare fietsenstalling. De fietsenstalling is te vinden op Korte Poten 27, een minuutje lopen vanaf het Plein.

klein bedrag per maand hun fiets parkeren. De buurtstalling krijgt een eigen ingang aan de Koediefstraat.

 Meer informatie?
biesieklette.nl/stallingen/plein

Openbare stalling

In de openbare stalling is plaats voor 250 fietsen. Biesieklette beheert deze stalling. Fietsen staan niet alleen droog maar ook gratis en bewaakt. Zo weet je dat je fiets goed staat als je gaat shoppen of gaat eten in de binnenstad.

De openingstijden zijn:

- maandag tot en met woensdag van 7.30 tot 1.30 uur
- donderdag tot en met zaterdag van 7.30 tot 3.00 uur
- zondag van 9.00 tot 1.30 uur

Buurtstalling

In hetzelfde pand opent binnenkort ook een buurtstalling. Buurtbewoners kunnen hier voor een

De nieuwe fietsenstalling. JURRIJAAN BROBBEL

Actueel

- De werkzaamheden aan de A12 (Utrechtsebaan) zijn gestart. Kijk voor de planning en omlleidingen op www.denhaag.nl/utrechtsebaan.
- De Binckhorstbrug is dicht voor zwaar verkeer. Kijk voor omlleidingen op www.denhaag.nl/bereikbaarheid.

 Meer informatie?
denhaag.nl

Den Haag maakt het openbaar vervoer
fiets parkeren op auto orde

Vooruitblik

Veilige zebrapaden

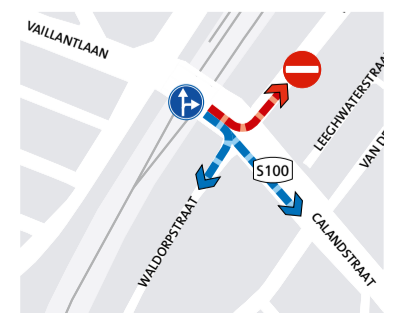
Zebrapaden zijn er om voetgangers veilig over te laten steken. Toch gebeuren er op deze oversteekplaatsen relatief veel ongelukken. De gemeente gaat bij drie zebrapaden extra maatregelen nemen om ze veiliger te maken. Het gaat om de volgende zebrapaden:

- de oversteek over de Benoordenhoutseweg bij de Laan van Clingendael naar het Haagse Bos
- de oversteek over de Aaltje Noorderwierstraat naar de Mozartlaan
- de oversteek over de Vaillantlaan bij Basisschool 't Palet

Maatregelen om de zebrapaden veiliger te maken zijn onder andere spotjes in de weg, knipperlichtborden, extra borden met de maximumsnelheid en langer groen voor voetgangers. De spotjes en de knipperlichtborden gaan alleen aan als warmte-detectiecamera's een voetganger 'zien'. De verwachting is dat de werkzaamheden voor de zomervakantie van 2022 klaar zijn. Na een half jaar kijkt de gemeente of de oversteekplaatsen ook echt veiliger zijn geworden.

Calandstraat: niet meer linksaf

Vanaf de Calandstraat mag u niet meer linksaf de Waldorpstraat inrijden. Toch doen veel mensen dit nog. Dit is levensgevaarlijk voor de fietsers op de Calandstraat. Meer dan 100 automobilisten kregen al een boete. Houd u aan de regels, dan komt iedereen veilig thuis.

Als je zwanger bent, is gezond blijven superbelangrijk. Voor jezelf en voor je ongeboren baby. Besmet raken met corona geeft extra risico's. Veel zwangere vrouwen laten zich daarom vaccineren, maar lang niet allemaal. Wat zijn hun argumenten?

'Vrouwen willen het beste voor hun kindje'

Voor Ester de Jong is het haar eerste zwangerschap. Alles verloopt soepel. Begin maart hoopt ze een gezonde zoon in haar armen te kunnen nemen. Op de dag dat ze haar eerste vaccinatie tegen corona kreeg, was ze net zwanger. 'Dat wist ik toen nog niet. Achteraf had ik er ook geen moeite mee. Later heb ik de tweede prik genomen en de booster. Als je zwanger bent, kan corona grote impact hebben. Mijn partner en ik waren het snel eens over vaccineren. We gaan af op onze huisarts en officiële bronnen als het RIVM. In onze ogen zijn dat de deskundigen.'

Ook Mara Peters is voor het eerst zwanger. Op 6 maart is ze uitgeroemd. Zij heeft een ander besluit genomen. 'Laat ik voorop stellen dat ik voor vaccinaties ben. Ik heb de 22-weekenprik tegen kinkhoest gehad en onze zoon zal straks meedoen aan het rijksvaccinatieprogramma. Maar ik ben gaan twijfelen over het coronavaccin, omdat zwangere vrouwen eerst nog werd geadviseerd te wachten met de prik. Later veranderde dat, maar dan vraag je je toch af hoe het precies zit. Ik ben me erin gaan verdiepen.'

Glad ijs

Mara kwam er niet uit. Ze werd overspoeld door informatie en heeft uiteindelijk haar gevoel de doorslag laten geven. Dat zei: 'niet doen.' Tijdens de zwangerschap heeft ze zich zo goed mogelijk aan

Informatie over zwangerschap en de coronaprik

■ Vragen over corona, vaccineren en zwangerschap kun je vaak het beste bespreken met je huisarts, verloskundige of gynaecoloog. Ze kennen de laatste ontwikkelingen en kunnen advies op maat geven.

■ Veel informatie is ook te vinden op de websites van het RIVM, de rijksoverheid en thuisarts.nl. Kijk op www.thuisarts.nl of www.rivm.nl.

■ Bij de Vaccinatie Twijfel Telefoon kun je ook terecht met vragen over je zwangerschap. Je kunt bellen met (088) 755 57 77 van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur. De Vaccinatie Twijfel Telefoon heeft ook een website waarop veelgestelde vragen (ook over zwangerschap) worden beantwoord. Kijk op www.twijfeltelefoon.nl

■ De Nederlandse Vereniging van Obstetrie en Gynaecologie organiseerde een livestream over zwangerschap en coronavaccinatie. Daar worden veelgestelde vragen beantwoord. Kijk op www.nvog.org/livestream.

Gynaecoloog Kim Boers (boven) en Ester de Jong (onder). 'Als je zwanger bent, heeft corona grote impact.'

HENRIËTTE GUEST

de coronamaatregelen gehouden om niet besmet te raken. Het zorgde wel voor extra spanning: 'We leefden op glad ijs.' Maar zij en haar vriend hebben tot nu toe corona buiten de deur weten te houden. 'We zijn er bijna. De baby is supergezond en ik voel me prima. Het gaat goed komen.'

Gynaecoloog Kim Boers van Haaglanden Medisch Centrum krijgt veel vragen over al dan niet vaccineren. 'Ik vertel wat we met zekerheid weten en wat uit onderzoek blijkt. Een infectieziekte zoals corona kan tijdens de zwangerschap tot complicaties leiden. Denk aan hoge koorts, ademnood en zelfs vroeggeboorte. Als een zwangere vrouw op de IC terechtkomt, dan is beademing vaak alleen mogelijk na een keizersnede. De baby wordt dan te vroeg geboren. Een paar weken maakt echt een groot verschil.'

'Wat we ook weten is dat coronaklachten soms lang aanhouden. Heb je het tijdens de zwangerschap gekregen, dan kun je daar tot na de geboorte last van houden. Je baby vraagt alle aandacht, terwijl je door coronaklachten niet in de beste conditie bent om die aandacht te geven. Dat is heel naar. Allemaal redenen om besmetting te voor-

komen. Heb je toch corona opgelopen, dan beschermt het vaccin tegen een ernstig ziekteverloop.'

Kim Boers benadrukt dat er inmiddels veel kennis is over de vaccins. 'In twee jaar tijd werden wereldwijd honderdduizenden zwangere vrouwen gevaccineerd. Onderzoek laat zien dat het vaccin geen enkele invloed heeft op de zwangerschap. Vrouwen willen het beste voor hun kindje. Als je alles goed afweegt, dan is vaccineren echt de verstandigste keus.'

Wel kinkhoestprik

Sarah Hillen van Ella Verloskundigen vraagt bij de intake altijd of vrouwen corona hebben gehad en hoe ze denken over vaccineren. 'Sommigen willen liefst zo snel mogelijk een prik halen, terwijl anderen vastbesloten zijn zich niet te laten prikken. Dat respecteer ik. We hebben met volwassenen te maken. Als ze zich goed informeren, dan zijn ze prima in staat om een beslissing te nemen die bij hen past. Ik geef informatie en beantwoord vragen, maar probeer niet te overtuigen. Het belangrijkste is dat vrouwen zelf overtuigd zijn de goede keus te hebben gemaakt.'

Onvrede over het beleid van de overheid speelt volgens Sarah mee

bij de beslissing om juist dit vaccin niet te nemen. 'Bij de prik tegen kinkhoest ligt dat anders. Daarover bestaat veel minder twijfel. Het coronavaccin voelt niet goed, dat is wat ik vaak hoor. En ook de vrees voor negatieve gevolgen op de lange termijn.'

Nu de omicronvariant een mild verloop heeft, voelt Sarah een zekere opluchting in haar praktijk. 'Vrouwen zijn blij deze lichte variant te hebben gehad. De verschijnselen lijken op een verkoudheid. Maar toch is ook verkoudheid niet altijd onschuldig. Denk aan het RS-virus dat luchtweginfecties veroorzaakt bij baby's. Dus ja, handen wassen, letten op hygiëne en wegblijven bij baby's als je moet hoesten, dat soort maatregelen blijven altijd belangrijk.'

“ Ik geef informatie en beantwoordt vragen, maar probeer niet te overtuigen ”

Zorg & Veiligheid

Lijst 1

Hart voor Den Haag/ Groep de Mos

Hart voor Den Haag wil Bronovo als volwaardig ziekenhuis, met ic- en spoedeisende hulpafdeling, openhouden. Daarnaast zetten we in op goede ouderenzorg. Qua veiligheid: agenten terug in de wijk en meer handhavers (oa voor bestrijden afval).

Lijst 2

VVD

De VVD wil honderd BOA's extra én betere uitrusting, meer camera's en de terugkeer van de politiesurveillance. Regels voor lokale zorg moeten eenvoudiger, vertrouwen staat centraal. Mensen krijgen één zorgbudget die ze zelf kunnen beheren.

Lijst 3

D66

Straatintimidatie is onacceptabel en we doen er alles aan dat aan te pakken. Corruptie en criminele ondermijning heeft geen plek in onze stad. Onder leiding van D66 heeft Den Haag een betrouwbaar en integer stadsbestuur.

Lijst 4

GroenLinks

- Zorgaanvragen: makkelijker en sneller
- Meer steun voor mantelzorgers
- Geen wachtlijsten in de jeugdzorg
- Kleinschalige wijkcentra, zorg dichtbij huis
- Betere daklozenzorg, opvang hele jaar open
- Meer wijkagenten
- Veiligheidsplan voor iedere wijk

Lijst 5

CDA

Het CDA geeft speciale aandacht aan eenzame ouderen, de mentale gezondheid van jongeren en mogelijkheden voor mensen met een handicap. Fatsoen moet het winnen van brutaliteit op straat door strenger op te treden tegen straatintimidatie.

Lijst 6

Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)

- Goede zorg in de buurt, zonder marktwerking
- We pakken wachtlijsten in de jeugdzorg aan
- Meer geld voor ophalen van afval en schoonhouden van wijken
- Meer sport, speel- en ontmoetingsplekken

Lijst 7

Haagse Stadspartij

Er is meer budget nodig om de wachtlijsten in jeugdzorg, wmo en GGZ weg te werken en de zorg te verbeteren. De Haagse politie wordt getoetst op inclusief beleid. Alleen capabele agenten blijven.

BART VAN VLIET

Lijst 8

Partij voor de Dieren

Een gezonde, groene en veilige leefomgeving voorkomt veel problemen. De Partij voor de Dieren legt de nadruk bij gezondheid en veiligheid daarom op preventie. Ook strijden we tegen luchtverontreiniging en stimuleren we gezonde, plantaardige voeding.

Lijst 9

PVV (Partij voor de Vrijheid)

Zorg en veiligheid zijn dé thema's waar PVV zich voor inzet en flink in wil investeren. Dat is nodig voor meer handhavers en camera-toezicht, investeren in welzijnswerk, meer zorgpersoneel en het oplossen van wachtlijsten in de jeugdzorg.

Lijst 10

ChristenUnie-SGP

- Meer aandacht mentale gezondheid jongeren
- Meer handhavers op straat
- Waardig ouder worden in Den Haag
- Bestrijding mensenhandel en raamprostitutie
- Blowverbod in de hele stad

Lijst 11

SP (Socialistische Partij)

De SP wil dat er zorgbuurthuizen komen, waar mensen prettig oud kunnen worden in hun vertrouwde buurt. Thuiszorgmedewerkers moeten meer tijd krijgen voor hun cliënten: ook voor een kop koffie en een praatje.

Lijst 12

50PLUS

Gezondheid en kwaliteit van leven kan

worden versterkt door een grotere rol voor Wijkcentra en centrale zorg in de wijk. De wijkveiligheid kan vergroot worden door inzet van meer wijkagenten en het buurtpreventieteam.

Lijst 13

LEF

Voor de Nieuwe Generatie

We willen de jeugdzorg en GGZ voor jongeren hervormen. We streven naar snelle toegang tot psychische hulp. Zedenzaken dienen met de hoogste prioriteit behandeld te worden.

Lijst 15

DENK

Investeren in goede en bereikbare zorg voor alle inwoners, inclusief cultuur-sensitieve zorg. Bestrijden van etnisch profileren d.m.v. preventieve maatregelen zoals de-escalatie trainingen. Tevens investeren in de capaciteit van de Haagse politie.

Lijst 16

Blanco lijst (Roopram)

Iedereen heeft recht op goede zorg. Snellere afwikkeling hulpaanvragen WMO. Preventieve aanpak wapenbezit onder jongeren middels o.a. een bewustwordingscampagne, ingezet door ervaringsdeskundigen en professionals. Zichtbare inzet van digitale wijkambassadeurs in de strijd tegen bankhelpdeskfraude bij ouderen.

Lijst 17

Haags Belang

Het is onacceptabel dat inwoners in de ene wijk 14 jaar korter in goede gezondheid leven dan in de andere wijk. Er moet meer geld naar de WMO & Jeugdzorg, er moeten meer wijkagenten bij.

Lijst 19

Forum voor Democratie

Wij willen bureaucratie in zowel de zorg als de politie aanpakken. Daarnaast willen wij ook de zorg opschalen, meer echte agenten i.p.v. BOA's, geen nieuwe AZC's in de gemeente en meer preventief fouilleren in probleemwijken.

Lijst 20

Blanco lijst (Ramdhani)

- Betere, passende en goede zorg voor de inwoners van Den Haag.
- Zorgdragen voor een veilig gevoel door criminaliteit en overlast snel en zichtbaar aan te pakken.

Lijst 21

INL Den Haag

De zorg in Den Haag is onder de maat en moet worden gereorganiseerd. Meer personeel, meer bedden, meer geld. Bronovo moet openblijven. Wij willen veel meer inzetten op preventie. Pakken de criminaliteit hard aan.

Op pagina 7 tot en met 10 van deze Stadskrant geven de politieke partijen die meedoen aan de gemeenteraadsverkiezingen hun mening over een aantal thema's. Lijst 14 (Nationale Bond tegen Overheidszaken - DH) en lijst 18 (Blanco) hebben geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid hun standpunten aan te leveren. Daarom ontbreken zij in dit overzicht.

Werk & Inkomen

Lijst 1

Hart voor Den Haag/ Groep de Mos

Een baan is de beste remedie tegen armoede. We benaderen alle werklozen voor begeleiding naar werk. Bijstandsfraudeurs en werkweigeraars korten we op hun uitkering. STIP-banen behouden we, oa voor sportclubs die extra handjes kunnen gebruiken.

Lijst 2

VVD

Ondernemers ontzorgen we. We schrappen of vereenvoudigen regels en kijken waar vergunningen, zoals voor uitstallingen of terrassen voor langere tijd gegeven kunnen worden. De belastingen houden we zo laag mogelijk, of verlagen we zoals de OZB.

Lijst 3

D66

Jij moet aan jouw toekomst kunt bouwen. We investeren bijvoorbeeld in de groene economie. Dat is goed voor het klimaat en levert veel banen op voor praktisch geschoolde Hagenaars. We pakken racisme en armoede aan.

Lijst 4

GroenLinks

- Aanpak jeugdwerkloosheid prioriteit
- Groene groei: duurzaamheid levert veel banen op
- Eerlijke arbeidsvoorwaarden voor iedereen
- Steun voor sociale en duurzame ondernemers
- Bijstandsgerechtigden niet straffen maar helpen
- Uitbreiden armoedebestrijding en schuldhulp

Lijst 5

CDA

Het CDA wil een weerbare en sociale economie. We willen af van onnodige regelgeving en investeren in innovatie, onderwijs en infrastructuur. De invoering van een 'basisbaan' moet mensen vanuit de bijstand aan lonend werk helpen.

Lijst 6

Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)

- Meer basisbanen zoals conciërges op scholen
- Meer geld naar armoedebestrijding
- Een menswaardige bijstand zonder door-geslagen controles en dwang
- Meer werk voor praktisch opgeleiden door te investeren in eigen stad

Lijst 7

Haagse Stadspartij

Iedereen heeft recht op baan zekerheid en minimaal 14,- minimumloon. Ook stoppen

we met het steunen van bedrijven die bijdragen aan klimaatverandering. Discriminatie op de werkvloer of in het onderwijs, zoals bij stages, bestraffen we.

Lijst 8

Partij voor de Dieren

Wij kiezen voor een eerlijke, schone en regionale economie, met bestaanszekerheid voor iedereen. Den Haag stimuleert daarom groene werkgelegenheid, opleidingen en stages. Hergebruik van grondstoffen in een lokale, circulaire economie wordt de norm.

Lijst 9

PVV (Partij voor de Vrijheid)

Er is in Den Haag geen activerend armoedebeleid maar een sociale hangmat die voornamelijk wordt gebruikt door migranten en gefinancierd door de middenklasse. Iedereen die kan werken moet werken, en we verlagen de belastingen.

Lijst 10

ChristenUnie-SGP

- Een dienstbare overheid die luistert
- Ruimte voor havengebonden bedrijvigheid in Scheveningse Haven
- Betere schuldhulpverlening
- Minder regeldrift, ruimte voor (sociaal) ondernemen
- Huizen versneld en betaalbaar isoleren

Lijst 11

SP (Socialistische Partij)

Iedereen verdient bestaanszekerheid. De gemeente moet meer vaste banen scheppen voor mensen die moeilijk aan het werk

komen, bijvoorbeeld in het groenonderhoud. Ook moet er meer betaalbare bedrijfsruimte komen voor het midden- en kleinbedrijf.

Lijst 12

50PLUS

50PLUS vindt dat iedere inwoner een levenswaardig bestaan verdient, met voldoende inkomen en kans op werk(verandering). Waar nodig levert de gemeente ondersteuning om de kwetsbare groep boven de 45 jaar aan een baan te helpen.

Lijst 13

LEF

Voor de Nieuwe Generatie

We streven naar een pilot basisinkomen van 1000 euro per maand. Het minimumjeugdloon schaffen we af. Opvolging binnen familiebedrijven maken wij makkelijker. We streven naar betaalde stages en werkervaringsplekken.

Lijst 15

DENK

Investeren in goede begeleiding naar stage en werk, ook voor langdurige bijstandsgerechtigden. Bijstandsgerechtigden de ruimte geven om bij te verdienen; geen repressie maar begeleiding en stimulering om weer deel te nemen aan de maatschappij.

Lijst 16

Blanco lijst (Roopram)

Werk moet lonen! Bemiddeling naar werk moet maatwerk zijn met professionele begeleiding. Reorganisatie Den Haag Werkt. Het moet gaan over mensen, niet over cijfers!

Meer inzet op (om)scholing, stageplaatsen en (vaste) banen voor mensen met een beperking.

Lijst 17

Haags Belang

De energietransitie creëert nieuwe banen. Daarop moet worden ingespeeld. De gemeente moet zorgen dat minima niet in de armoede terecht komen.

Lijst 19

Forum voor Democratie

Wij willen een algehele lastenverlaging om de macht weer bij de ondernemers te leggen. Daarnaast willen wij ook de verstikkende coronamaatregelen zoveel als mogelijk op gemeentelijk niveau versoepelen.

Lijst 20

Blanco lijst (Ramdhani)

- Armoede onder de inwoners van Den Haag aanpakken.
- De kans op de arbeidsmarkt vergroten, inzetten op kennis en kunde met een eerlijke arbeidsvoorwaardenpakket. Daar waar nodig (her-)opleiden.
- Discriminatie op de arbeidsmarkt aanpakken.

Lijst 21

INL Den Haag

Wij creëren duizenden banen door het versterken van de lokale economie. INL Den Haag wil de mismatch tussen werkgever en werkzoekenden verkleinen. De komende jaren kan daardoor 30% van de uitkeringsgerechtigden aan het werk.

VALERIE KUIJPERS

Onderwijs & Cultuur

Lijst 1

Hart voor Den Haag/ Groep de Mos

Goede scholen zijn veilige scholen. Met een Haagse onderwijscode willen wij discipline en respect terugbrengen in de klas. We willen meer ambachtsscholen en trekken ten strijde tegen laaggeletterdheid. Ieder kind verlaat de basisschool met zwem- en fietsdiploma.

Lijst 2

VVD

Meer ruimte voor leraren om hun lessen zelf in te delen en meer focus op het tegengaan van taalachterstand. Het cultuurbudget moet meer ruimte geven aan nieuwe cultuurgroepen en middelgrote cultuurinstellingen.

Lijst 3

D66

Gelijke kansen beginnen in de klas en daarom is D66 de onderwijspartij. We pakken het lerarentekort aan, we willen in elke wijk een bibliotheek en D66 is de initiatiefnemer voor een HAVO/VWO school in Zuidwest.

Lijst 4

GroenLinks

- Segregatie in het onderwijs aanpakken
- Huiswerkbegeleiding en muzieklessen betaalbaar voor iedereen
- Heropenen Haagse bibliotheken
- Aanpak laaggeletterdheid en analfabetisme
- Bezuinigingen terugdraaien voor kunst en cultuur
- Steun voor creatieve broedplaatsen

Lijst 5

CDA

We willen investeren in het onderwijs en gelijke kansen. Schooladviezen moeten zo objectief mogelijk worden en het verkameringsverbod wordt als proef opgeheven voor studenten. We willen geen nieuwe bezuinigingen op cultuur en investeren in sport.

Lijst 6

Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)

- Gelijke kansen voor ieder kind, in elke wijk
- Gratis huiswerkbegeleiding
- Actieplan om lerarentekort aan te pakken
- Nieuwe bibliotheken, zoals in Moerwijk en Mariahoeve
- Kunst en cultuur, toegankelijk voor iedereen

Lijst 7

Haagse Stadspartij

De Haagse Stadspartij wil minimaal 22 miljoen voor cultuur erbij. Ook investeren we in het verbeteren van onderwijs in Zuidwest. Daarnaast zetten we in op meer broedplaatsen zoals voor de nachtcultuur en de eetcultuur.

FLEUR BEEMSTER

Lijst 8

Partij voor de Dieren

Belangrijk is het tegengaan van ongelijkheid in het onderwijs, bijvoorbeeld door een helder en eerlijk aanmeldbeleid. Het budget voor kunst en cultuur verhogen we om te zorgen dat kleinschalige cultuur, zoals wijktheaters, ondersteund worden.

Lijst 9

PVV (Partij voor de Vrijheid)

Er gaat twee keer zoveel geld naar kunst en cultuur als naar veiligheid. Verkeerde prioriteiten. Daarom stoppen we met gesubsidieerde kunst en theater en investeren we in dat geld o.a. in veiligheid, zorg en lastenverlichting.

Lijst 10

ChristenUnie-SGP

- Leerkracht voor elke klas: woningen reserveren voor leraren
- Meer wijkbibliotheken
- Meer waardering voor vrijwilligers en mantelzorgers
- Scholen beter ventileren
- Betere inburgering

Lijst 11

SP (Socialistische Partij)

Er moeten meer stageplekken komen voor jongeren. Mensen die hun brood verdienen met cultuur verdienen een leefbaar loon: daarom moet hier meer geld naartoe. Topsalarissen in de cultuur leggen we aan banden.

Lijst 12

50PLUS

Een goede basis Nederlandse taalvaardigheid is voorwaardelijk voor het beter maatschappelijk functioneren. De gemeente faciliteert waar nodig het inhalen van taalkundige achterstand. Cultuur moet de ruimte in de stad krijgen en mensen verrassen en verbazen.

Lijst 13

LEF

Voor de Nieuwe Generatie

Schoolontbijt en lunch worden inbegrepen in het schoolpakket. Onderwijs wordt gratis om kansengelijkheid te bevorderen. Kinderopvang nabij scholen, zodat jonge ouders kunnen blijven studeren. Musea worden gratis toegankelijk voor iedereen onder de 18.

Lijst 15

DENK

Blijven inzetten op het tegengaan van onder advisering; meer middelen beschikbaar stellen voor de Haags Educatieve Agenda. Tevens willen we stagegarantie en het stage aanbod vergroten voor alle studenten in Den Haag.

Lijst 16

Blanco lijst (Roopram)

De lockdown heeft een impact gehad op onder meer onderwijs en cultuur. Vooral jongeren zijn de dupe. Bied jongeren perspectief. Lijstnr 16 Janice Roopram wil zich inzetten voor cultuureducatie, sport-

deelname en zwemles terug in het basisonderwijs.

Lijst 17

Haags Belang

Scholen moeten meer gemengd worden. De gemeente moet meer doen om het lerarentekort en onder advisering tegen te gaan. Cultuur dient voor iedereen toegankelijk te zijn.

Lijst 19

Forum voor Democratie

Wij willen onze eigen cultuur weer stimuleren in plaats van cultuursubsidies uit te geven aan modernistische kunstprojecten die zich als 'cultuur' vermommen. Daarnaast willen wij de schaalvergroting in het onderwijs tegengaan.

Lijst 20

Blanco lijst (Ramdhani)

- Passend onderwijs voor iedereen (jong & oud) met een goede aansluiting op de arbeidsmarkt.
- Pesten aanpakken op scholen.

Lijst 21

INL Den Haag

Wij zien de ontwikkeling van de jongste generatie als een voorwaarde voor een bloeiende stad. Wij bieden onderwijs, kunst, cultuur aan vanaf 0 jaar. Wij willen deze school van de toekomst in iedere Haagse wijk.

Ruimte & Verkeer

Lijst 1

Hart voor Den Haag/ Groep de Mos

Stop de groei, red de stad! Beleid maken tegen bevolkingsgroei, waarbij we wettelijke taakstelling opvangen statushouders schrappen. Betaalbaar wonen zetten we op 1, 2 en 3.

Lijst 2

VVD

Meer ruimte voor groene wijken, lanen en parken. Parkeergarages willen we ondergronds of inpandig en we investeren fors in het openbaar vervoer en de doorstroom in onze stad. Zo blijft Den Haag bereikbaar én wordt het groener.

Lijst 3

D66

Wij geven de straat terug aan de bewoners. Zo komt er meer ruimte voor voetgangers, fietsers en groen. Straten als de Prinsenstraat maken we autoluw en we zetten alles op alles om verkeersshuften te stoppen.

Lijst 4

GroenLinks

- Een betaalbare woning voor iedereen
- Een eerlijke aanpak van de klimaatcrisis
- Meer ruimte voor kinderen en groen
- Investeren in OV, veilige fietspaden en schone lucht
- Afval vaker ophalen, overlast aanpakken

Lijst 5

CDA

Het CDA wil een leefbare stad met meer betaalbare woningen voor gezinnen, middeninkomens en starters. Er moet verder voldoende parkeergelegenheid komen, een ambitieus bomen- en groenplan en meer politiecapaciteit met extra aandacht voor verkeersveiligheid.

Lijst 6

Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)

- We bouwen meer betaalbare woningen
- Keihard aanpakken van huisjesmelkers en misstanden
- Als eerste tochtige huizen met hoge energierekeningen verduurzamen
- Minder auto's op straat, meer ruimte voor fietsers, OV en groen

Lijst 7

Haagse Stadspartij

We zetten in op 50% sociale woningbouw. We stoppen met slopen van beeldbepalende gebouwen. We pakken huisjesmelkers aan en investeren in de verbetering van wijken met veel kamerverhuur. We zijn voor gratis ov voor kinderen.

JURRIAN BROBBEL

Lijst 8

Partij voor de Dieren

Den Haag kan groener! In plaats van bomen te kappen gaan we natuurgebieden verbinden en pleinen en daken vergroenen. Verder wordt vervuilend verkeer ontmoedigd en groen verkeer gestimuleerd. Voetgangers, fietsers en openbaar vervoer staan centraal.

Lijst 9

PVV (Partij voor de Vrijheid)

De afgelopen jaren heeft het college een anti-auto beleid gevoerd. De auto is echter onlosmakelijk verbonden met een stad waar mensen wonen, werken en recreëren. De PVV wil daarom dat automobilisten ruim baan krijgen.

Lijst 10

ChristenUnie-SGP

- Meer betaalbare (gezins)woningen, sociaal op zand, middel(duur) op veen
- Zelfbewoningsplicht tot € 500.000
- Gratis parkeren zon- en feestdagen
- 30km/h op niet-doorgaande wegen
- Meer bomen en groen

Lijst 11

SP (Socialistische Partij)

De SP wil meer betaalbare woningen, ook in de rijkere wijken. Huurders moeten kunnen meebeslissen over sloop-nieuwbouwplannen. Voor kinderen tot 12 jaar wordt het openbaar vervoer gratis. Er komen snellere ov-verbindingen naar Zuidwest.

Lijst 12

50PLUS

50PLUS kiest voor een creatieve mix van inzet van auto, fiets en OV, waarbij de mobiliteit van ouderen gewaarborgd blijft en het milieu gespaard. Het wordt niet alleen auto, maar ook meer fiets en gratis OV.

Lijst 13

LEF Voor de Nieuwe Generatie

Woningcorporaties worden ingedeeld per wijk. Studentenhuisvesting verbeteren door geen containerwoningen te bouwen. Gratis OV kaart voor iedereen in Den Haag. Middels een huurplafond maken we wonen betaalbaar.

Lijst 15

DENK

Meer investeren in leefbaarheid en vergroening van dichtbevolkte wijken. Stoppen met het anti-autobeleid van het huidige college; de verkeersafsluitingen (pollers) in de Schilderswijk z.s.m. terugdraaien. Tevens gratis OV voor Haagse minima en jongeren tot 12 jaar.

Lijst 16

Blanco lijst (Roopram)

Betaalbaar huren en betaalbaar koop. Voor snelle en voordelige aanpak woningtekort bedrijfsruimten die tegen een woonwijk aanliggen ombouwen en aansluiten op de infrastructuur van aangrenzende woonwijk. Betaald parkeren naar draagvlak bewoners. Aanpak doorstroming drukke verkeerspunten zoals Rijswijkseplein/Waldorpstraat.

Lijst 17

Haags Belang

Nieuwbouw moet bestaan uit 40% sociale huur, 30% middelhuren en 30% koopwoningen. In de sterkere wijken moeten meer sociale huurwoningen worden toegevoegd. De pandbrigade moet worden uitgebreid om woonmisstanden tegen te gaan.

Lijst 19

Forum voor Democratie

Wij willen de verkeerssituatie in verschillende wijken doorlichten, een beter onderscheid tussen fietsers en voetgangers in de Grote Marktstraat en meer parkeergelegenheden, vooral in Scheveningen.

Lijst 20

Blanco lijst (Ramdhani)

- Goede bereikbaarheid, ongeacht of dit met de auto, openbaar vervoer of fiets is.
- Vergroten verkeersveiligheid
- Parkeerbeleid herzien
- Leegstand van (grote) panden voorkomen. Eventueel inzetten als "tijdelijk" woonruimtes.

Lijst 21

INL Den Haag

Wij willen dat de bereikbaarheid wordt vergroot. INL Den Haag wil dat de Parallelweg opengaat en dat de Valliantlaan weer te bereiken is. Wij willen in iedere wijk fietsenstallingen met voldoende capaciteit.

Loosduinse jongeren gingen 1 februari in het theater van het Hofland Lyceum in gesprek met burgemeester Jan van Zanen over het belang van stemmen.

FOTOGRAAF

Stadsdeel Loosduinen organiseert in de aanloop naar de verkiezingen een estafette van activiteiten voor en door jonge kiezers. Op 1 februari kwam burgemeester Jan van Zanen naar een bijeenkomst in het Hofstad College. Het werd een levendige - soms zelfs gepassioneerde - discussie.

‘Als je Den Haag ademt, ga je stemmen.’

Jullie vinden allemaal iets,’ zei de burgemeester tegen vijftig jongeren in het theater van het Hofstad College. ‘Als het gaat over sporten, onderwijs, uitgaan, wonen of werk. Jullie hebben allemaal wel iets te wensen of iets te klagen. Maar wie beslissen over al die zaken? Dat zijn de 45 mannen en vrouwen van de gemeenteraad. In maart bepalen we wie onze stad gaan besturen. Als je Den Haag ademt, ga je stemmen.’

Passie en talent

Na de oproep van de burgemeester kwamen jongeren zelf aan het woord. Drie groepjes presenteerden elk een thema. In hun ogen hoogst urgente zaken waar de gemeente iets mee moet. Ayoub Lachhab (19): ‘We zien een probleem dat geweldig wordt onderschat. Veel jongeren maken verkeerde keuzes. Ze hebben geen idee waar hun talenten of passies liggen en als ze het wel weten, dan zijn er allerlei belemmeringen om daarin verder te komen. Het gevolg is dat ze verkeerde opleidingen kiezen en in verkeerde banen

6.000 eerste stemmers

Bij deze verkiezingen kunnen ongeveer 6.000 Haagse jongeren voor het eerst hun stem uitbrengen. De burgemeester stuurt hen allemaal persoonlijk per post een oproep om toch vooral van het stemrecht gebruik te maken.

Voor jongeren staat er veel op het spel. Zij hebben een leven voor zich. Waar kunnen zij straks betaalbaar wonen? Waar zijn de banen? De gemeenteraad bepaalt nu in wat voor stad zij later zullen wonen.

 [Meer informatie?
denhaag.nl/verkiezingen](https://denhaag.nl/verkiezingen)

Bijeenkomst terugzien

De bijeenkomst van 1 februari is terug te zien via het YouTube kanaal van TV-Loosduinen. Op 10 maart is er een item over de bijeenkomst op TV West.

 [Meer informatie?
tvloosduinen.nl](https://tvloosduinen.nl)

terecht komen. Daar wordt niemand gelukkig van.’

Reda El Adlouni (31): ‘Inspirende rolmodellen kunnen passie en talent triggeren. Jongeren zouden op een platform contact moeten kunnen maken met professionals: technici, IT'ers, artsen, kunstenaars of ondernemers. Zij kunnen laten zien hoe ze succesvol zijn geworden en misschien een mentor zijn van jongere die hetzelfde willen bereiken. Als je weet wat je ambities zijn, sta je veel positiever in het leven en ga je je best doen om dat doel te bereiken.’

Rolmodellen

De burgemeester vertelde uit eigen ervaring hoe belangrijk het is een passie te hebben. ‘Op mijn 13e was ik al gegrepen door de politiek en het bestuur. Ik liep het stadhuis binnen om te kijken wat daar allemaal gebeurde. Passie zit in je, dat is als zuurstof. Het houdt je gaande. Rolmodellen zijn overal te vinden. Je kunt je spiegelen aan een succesvolle oom, een docent of misschien een trainer. Ik vind het belangrijk wat jullie vertellen. Gun ons even

de tijd om te kijken wat we ermee kunnen.’

Afglijden voorkomen

Jongeren uit Houtwijk vroegen aandacht voor de achteruitgang van het jongerenwerk. Mohamed el Maziani (19) komt al tien jaar in buurthuis Bokkefort. ‘Wie ik nu ben, komt door het jongerenwerk. Ik ben erdoor gevormd. Vroeger was ons buurthuis altijd open, nu nog maar een paar dagen in de week. We hadden drie jongerenwerkers, nu nog één. Jongeren vervelen zich, gaan rondhangen en komen in contact met verkeerde types. Ik zie ze afglijden.’

‘Lossen we dit op met meer uren jongerenwerk? Ik vraag het me af,’ zei de burgemeester. ‘Als jongeren afglijden, is er meer aan de hand. Kijken ze thuis wel naar je om? Heb je het naar je zin op school? We moeten jongeren uitdagen om mee te doen door perspectief te bieden. Goed dat jullie dit signaleren in Houtwijk. Ik ga het voorleggen aan de wethouders die erover gaan.’

Mentaal weerbaar

Roemillo Baumgard (23) en Jaymie-

son Inesia (21) vroegen aandacht voor ‘mentale gezondheid’ te beginnen op de basisschool. Jaymieson: ‘De capaciteiten van veel kinderen worden onderschat. Ze gaan zich gedragen naar de lage verwachtingen. Waarom zou ik mijn best doen? Ik kan het toch niet. Je begint je leven met het idee dat je nooit veel zal bereiken.’ Roemillo vulde aan: ‘Veel jongeren zitten niet goed in hun vel. Ze moeten leren hoe ze negatieve ervaringen en gevoelens kunnen ombuigen. Als je mentaal niet gezond bent, dan voel je je in alles belemmert. Ik heb het zelf meegemaakt en heb gelukkig geleerd om daar uit te komen.’ De burgemeester beloofde ook dit punt mee te nemen naar het stadhuis.

Verkiezingsestafette

Op maandag 7 maart eindigt de verkiezingsestafette in Loosduinen met een politiek café in de kas op het landgoed Ockenburgh. Jongeren gaan in discussie met vertegenwoordigers van politieke partijen over de thema's die op eerdere bijeenkomsten aan de orde kwamen.

Dakenjacht Omwonenden leggen samen 420 zonnepanelen aan op dak van Lyceum Ypenburg

Stroom van andermans dak

Op het dak van Lyceum Ypenburg liggen sinds kort 420 zonnepanelen. Niet het schoolbestuur, maar bewoners uit de omgeving zijn de eigenaar. De panelen waren snel uitverkocht. Coöperatie Haags Opgewekt zoekt nieuwe daken.

‘Ik wilde graag iets concreets doen,’ zegt Paul Picauly. ‘We praten veel over duurzaamheid, maar wat doen we er zelf aan? Via via hoorde ik van het project met zonnepanelen op het dak van het lyceum. Ik heb me aangemeld bij coöperatie Haags Opgewekt voor één paneel. Je hoeft je verder niet te verdiepen in subsidies, offertes of technische zaken. Dat is het voordeel van meedoen met een coöperatie.’

Hoe zit het financieel? ‘Een paneel kost €325,-. Dat bedrag verdien ik in negen jaar terug. Subsidie zorgt voor een gegarandeerde prijs per kWh. Na negen jaar kan ik nog zes jaar profiteren van de opbrengst. Rijk word je hier niet van, maar daar gaat het ons ook niet om. Dit is een geweldige manier om schone energie op te wekken. De panelen liggen bovendien uit het zicht, niemand kan zich eraan storen. Waarom liggen niet alle daken vol?’

Denkt Paul ook aan zonnepanelen op zijn eigen dak? ‘We wonen hier nog pas kort. Het is een gebouw met vier appartementen en een Vereniging van Eigenaren. De vraag is of alle eigenaren willen meedoen. Is het dak geschikt? En wat doe je als er iemand verhuist? Dat moeten we allemaal eerst goed uitzoeken.’

Lokaal sociaal duurzaam

Dat er nu zonnepanelen op het lyceum liggen, is mede te danken aan wijkbewoner Richard van Vliet. Hij lanceerde het plan al in 2018 en heeft er samen met

Paul Picauly op het dak van Lyceum Ypenburg waar hij een zonnepaneel heeft. ‘Waarom liggen niet alle daken vol?’

HENRIËTTE GUEST

Doe meer met uw dak

Wilt u zelf een groot (bedrijfs)dak beschikbaar stellen voor zonnepanelen? Neem dan contact op met de gemeente, via dakenjacht@denhaag.nl. Kijk voor meer informatie over zonnepanelen op uw eigen huis of VvE en wat u nog meer op uw dak kunt doen op www.duurzamestad.denhaag.nl. Beplant het dak van uw schuurtje of garage bijvoorbeeld met sedumplantjes. De gemeente heeft daarvoor de subsidie groene daken.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl

zes medestanders veel tijd in gestoken. Op 24 november 2021 was het eindelijk zover. Richard twitterde die dag: ‘De panelen het dak op hijsen, duurde 45 minuten. Een coöperatie oprichten, een dak vinden, subsidie aanvragen, de gemeente en Stedin meekrijgen - dat alles samen duurde vier jaar.’ Het snelst van alles ging de verkoop van de panelen. De belangstelling uit de omgeving was groot. Uiteindelijk hebben 47 bewoners panelen gekocht tot een maximum van twintig.

Richard is bestuurslid van de stedelijke coöperatie Haags Opgewekt. ‘We hebben in Den Haag nu drie zonnedaken in beheer onder meer op theater De Nieuwe Regentes. Geschikte daken vinden kost de

meeste tijd. Eigenaren moeten een beetje idealistisch zijn. Door een dak beschikbaar te stellen, maak je ruimte voor een lokaal sociaal en duurzaam project.’

Lege daken gezocht

Voor een bedrijf of school is dit een manier om de verbinding met de omgeving te versterken. Je laat zien maatschappelijk betrokken te zijn. De coöperatie verzorgt al het papierwerk en de installatie. Dat komt allemaal in orde. We horen graag tips over lege daken. Elk leeg dak is een gemiste kans om iets te doen voor het klimaat.’

 Meer informatie?
haagsopgewekt.nl

Korting op energiezuinige koelkast voor Ooievaarspashouders

■ Bent u Ooievaarspashouder en heeft u een oude koelkast die veel energie verbruikt? Dan kunt korting krijgen bij de aanschaf van een nieuwe energiezuinige koelkast. De gemeente stelt in totaal 1000 cadeaukaarten van 250 euro beschikbaar. Al zo'n 800 bewoners hebben hier gebruik van gemaakt. Anand Lachman (48) uit Loosduinen is een van hen: ‘Ik ben er hartstikke blij mee.’ Zijn 20 jaar oude energie-slurpende koelkast was wel aan

vervanging toe. ‘Je moet er wel geld voor over hebben. Het is toch een flink bedrag.’ Hij bedacht zich dan ook geen moment toen hij de cadeaukaart kreeg aangeboden via de Ooievaarspas. ‘Ik had helemaal mazzel, want de koelkast die ik mooi vond, was ook nog eens in de aanbieding.’

 Meer informatie?
denhaag.duurzamecadeaukaart.nl

Dak van de maand: groen en zonnepanelen op remise HTM

In het jaar van het dak zetten we elke maand een bijzonder Haags dak in het zonnetje. In februari namen André de Niet en Ian Bovelander van het Innovatieteam van HTM de Gouden Dakpan in ontvangst voor hun initiatief om het dak van remise Zichtenburg te vergroenen en zonnepanelen te plaatsen. Kijk op duurzamestad.denhaag.nl/jaarvanhetdak. ROOS VAN OSNABRUGGE

Meld hindernissen bij verduurzamen

■ Heeft u aanpassingen aan uw woning of bedrijf gedaan om het pand te verduurzamen? En ondervond u problemen bij de aanvraag van een subsidie of vergunning? Dan kunt u dit melden bij het nieuwe Meldpunt hindernissen bij verduurzamen. De gemeente moedigt verduurzaming aan. Meld het als u last heeft van gemeentelijke regels.

 Meer informatie?
denhaag.nl/meldingen

Mantelzorgen doe je vaak voor een ouder, een kind of een partner. Dan gaat het zorgen automatisch. Een enkeling zorgt voor iemand die minder dichtbij staat. Voor een buurtgenoot bijvoorbeeld.

‘Wees je bewust waar je aan begint’

Richard Parqui (77) was zo iemand. Hij zorgde 2,5 jaar voor zijn dementerende buurvrouw Dora. ‘Op een gegeven moment kon ik niet meer op vakantie of een dagje weg. Ze had te veel zorg nodig en leunde totaal op mij.’ Hoe dat zo kwam? Richard vertelt zijn verhaal terwijl zijn hondje bij hem op schoot ligt te slapen. ‘Ik ben een zorgzaam iemand. En voor je het weet komt dit dan op je pad.’

Gezellig samen eten

Richard was net gescheiden en hoorde van de burens dat Dora, die hij al heel lang kende uit de wijk, eenzaam was. Kom, dacht hij toen. Ik zit ook alle avonden alleen. Laat ik voor ons beide koken, dan eten we samen en hebben we allebei een leuke avond.

Het was gezellig om samen te eten. En voor Richard gaf het koken een uitdaging omdat Dora vegetarisch was. Richard: ‘Ik vond het wel een leuke sport om elke dag weer een lekkere maaltijd te maken.’

Maar gaandeweg begon Richard te merken dat Dora steeds vaster raakte. ‘Ze zette bijvoorbeeld de waterkoker verkeerd op de standaard. Of ze vergat hoe ze een boterham moest smeren. In het begin lachten we erom en loste ik het voor haar op.’ De zorg die Dora nodig had werd steeds intensiever en er kwam thuishulp. Richard: ‘Ik merkte dat de hulp een ontbijt maakte, haar eigen zorg-

Ondersteuning voor mantelzorgers

De gemeente organiseert veel om mantelzorgers te ondersteunen. Zo is er op www.denhaagmantelzorg.nl informatie te vinden over zorg, ondersteuning en financiële regelingen. Wie meer dan 8 uur per week zorgt voor een naaste krijgt een cadeau van de gemeente. Daarmee wil de gemeente mantelzorgers bedanken.

 Meer informatie?
denhaagmantelzorg.nl

Eerste hulp bij eenzaamheid

Voelt u zich ook wel eens alleen? Daar bent u zeker niet de enige in. In Den Haag zijn er veel mensen met eenzaamheidsgevoelens. Via de website www.ehbe.nl kun je contact komen met lotgenoten, met hulpverleners en je kunt lezen welke dingen je zelf kunt doen om je minder alleen te voelen.

 Meer informatie?
ehbe.nl

- Richard Parqui ‘Wat ik gedaan heb was goed, maar ik ben in periode wel mijn vrijheid kwijtgeraakt.’

GINO AIKMAN

administratie deed en weer wegging. Dan kwam ik aan het eind van de middag en dan had Dora haar beschuitjes niet gegeten. Dat was het moment dat ik besloot om ook in de ochtend bij haar langs te gaan. Dan bleef ik tot ze haar ontbijt op had, maakte ik koffie, en dan ging ik boodschappen doen om ‘s avonds weer voor haar te koken. Dat dit allemaal op mijn bordje terecht kwam was omdat Dora niemand anders had die de zorg structureel oppakte. Maar ik heb er ook veel voor terug gekregen hoor. We hebben veel in Dora haar tuin gezeten. Ik onderhield haar tuin en zij zat dan heerlijk op een stoel te genieten. Maar zwaar was het wel. Ik kon voor mijn gevoel echt niet meer weg. Er was een moment dat ik op vakantie wilde en toen hebben we een Blijmaker ingeschakeld. Dat was iemand die Dora gezelschap zou houden terwijl ik weg was. Die Blijmaker ging een paar keer langs en wilde toen niet meer: er was geen klik. Ik heb mijn vakantieplannen maar op de lange baan geschoven.’

Er kwam een eind aan de

intensieve zorg die Richard verleende toen Dora een keer in de nacht van de trap viel en overleed. ‘Ik vond haar ‘sochtends. Dat was wel erg naar. Ik heb me nog afgevraagd: had ik ook in de nacht bij haar moeten blijven? Maar die gedachte heb ik van me afgeschud. Ik moest voor mezelf een grens bewaken. En ik denk dat dit ongeluk Dora, die altijd een heel zelfstandig iemand was, heeft behoeft van een opname in een verpleeghuis. Ze wilde persé in haar eigen huis blijven wonen. Een verhuizing was voor haar echt akelig geweest.’

Grenzen aangeven

Richard is zichtbaar geraakt als hij vertelt over zijn tijd met Dora. ‘Ik wil mensen wel waarschuwen. Wanneer je start met iemand te helpen begin je aan iets waarvan je niet overziet waar het eindigt. Voor je het weet ga je steeds een stapje verder en dan is het heel moeilijk om nog je grenzen aan te geven. Ik zou adviseren: wees je bewust waar je aan begint. En zorg dat je niet alleen bent in de zorg. Wat ik gedaan heb was goed, maar

ik ben in die periode wel mijn vrijheid kwijtgeraakt. En ik heb het contact met mijn familie en vrienden laten verwateren. Het is moeilijk om verwaarloosde contacten weer op te pikken.’ Richard staat op: ‘Ik ga zo naar mijn tuin en lekker met het hondje wandelen. En ik heb ook een nieuwe vriendin waar ik om de dag voor kook. Die heb ik via een nicht van Dora leren kennen. Zie je, het mantelzorgen heeft me dus echt veel gebracht.’

“
Ik ben een zorgzaam iemand en dan komt het op je pad.
”

Faunabrug Eekhoorns en boommarters hebben de brug ontdekt en dat is goed nieuws

Eindelijk over de eekhoornbrug

Eekhoorns en boommarters in het Haagse Bos en Landgoed Oosterbeek/Clingendael maken gretig gebruik van de faunabrug over de Benoordenhoutseweg. De dieren weten deze eekhoornbrug eindelijk goed te vinden. Dat is goed nieuws voor de gezondheid van hun populatie.

Het afgelopen jaar signaleerden wildcamera's op de eekhoornbrug maar liefst 263 verplaatsingen van eekhoorns en 170 verplaatsingen van boommarters, blijkt uit onderzoek. 'Het heeft wat jaren geduurd voordat de dieren de brug echt in gebruik namen, maar we kunnen nu wel spreken van een groot succes,' zegt stadsecoloog Esther Vogelaar.

De eekhoorns gebruiken de brug vooral in augustus, september en begin oktober. Dit is de periode dat zij hun wintervoortraden aanleggen. De boommarters gebruiken de brug ook veel in de zomer, blijkt uit onderzoek van Adviesbureau E.C.O. Logisch in opdracht van de gemeente.

Populaties gezond houden

'De vele bewegingen laten zien dat de eekhoornbrug inmiddels een vast onderdeel is geworden van de leefomgeving van eekhoorns en boommarters. Ze gebruiken de brug voor onder andere het halen van voedsel. De brug verbindt de populaties aan beide zijden met elkaar, wat belangrijk is om inteelt te voorkomen en de populaties gezond te houden,' aldus de ecooloog.

Vriend en vijand

Het knaag- en roofdier zijn niet bepaald vrienden van elkaar. De eekhoorn staat als smakelijke hap op het menu van de

Het afgelopen jaar signaleerden wildcamera's op de eekhoornbrug maar liefst 263 verplaatsingen van eekhoorns en 170 verplaatsingen van boommarters.

E.C.O. LOGISCH

Website Het Haagse Groen

Dit artikel is eerder verschenen op de website van Het Haagse Groen. Hier vindt u ook andere verhalen over het groen in Den Haag.

 Meer informatie?
hethaagsegroen.nl

boomarter. En toch maken beide soorten nu vaak gebruik van de brug. 'Uit de beelden blijkt dat de eekhoorns de brug vooral overdag gebruiken en dat de boommarters voornamelijk 's nachts actief zijn. Op een foto staan maar liefst drie boommarters tegelijk. Een unicum,' zegt Esther.

Geduld hebben

De eekhoornbrug was niet meteen een succes. Nadat hij in 2012 werd aangelegd op een plek waar de eekhoorns en boommarters geregeld de weg overstaken, maakten ze er slechts sporadisch gebruik van. 'Misschien moeten we als mensen meer geduld hebben. Geef het tijd,' zei wijlen boswachter Jenny van Leeuwen van het Haagse Bos destijds.

De boommarters wisten de brug als

eerste echt te vinden. Afgelopen jaar kwamen daar de eekhoorns bij. 'Jenny had gelijk. Dieren moeten aan nieuwe situaties wennen en wij mensen willen het liefst gisteren al resultaat zien. Soms duurt het dus even,' aldus Esther.

“
Eekhoorns en boomarters gebruiken de brug voor onder andere het halen van voedsel.
”

Denk mee over de toekomst van Den Haag

Tussen 16 februari en 7 maart is in het atrium van het stadhuis een tentoonstelling te zien over de toekomst van Den Haag. Bezoek de tentoonstelling en denk mee over de toekomst.

■ Organisations en inwoners uit de stad hebben hun ideeën uitgewerkt voor Den Haag in 2050. Hoe groen is Den Haag dan? Hoe worden we beschermd tegen de zee? Hoe verplaatsen we ons tegen

die tijd door de stad? Hoe wonen we dan gezond?

Op de tentoonstelling zijn verschillende toekomstbeelden te zien van Den Haag in 2050. Ontdek de dilemma's. Stem op het beste idee. Laat uw eigen idee achter. Of vraag een rondleiding aan, zodat u nog meer te weten komt over de toekomstbeelden. Kijk op omgevingsvisie.denhaag.nl voor andere activiteiten en (digitale) ontmoetingen.

De tentoonstelling levert serieuze bouwstenen voor de omgevingsvisie. Daarin legt de gemeente vast wat voor stad we in 2050 willen zijn. De gemeente vraagt iedereen die zich verbonden voelt met Den Haag om mee te denken over Den Haag in 2050. Ook mensen die niet in Den Haag wonen, maar er komen voor werk of een dagje uit. De afgelopen weken kon iedereen die in Den Haag woont, onderneemt of de stad bezoekt de toekomst-

wijzer invullen. De eerste resultaten van de toekomstwijzer zijn op de tentoonstelling te zien én staan binnenkort op omgevingsvisie.denhaag.nl.

Als verdieping op de tentoonstelling wordt op 18 februari een online webinar georganiseerd. In dit webinar over Samen Stad Maken gaan experts, maatschappelijk initiatiefnemers en ambtenaren in gesprek over de kernvraag hoe voor Den Haag ruimtelijk

beleid kan worden ontwikkeld waarbij de bewoner centraal staat. Ook inwoners van Den Haag kunnen het webinar online bijwonen. Kijk voor meer informatie en aanmelden op www.emma.nl.

De tentoonstelling is vanaf 16 februari ook digitaal te bekijken via omgevingsvisie.denhaag.nl.

 Meer informatie?
omgevingsvisie.denhaag.nl

Help, klus en ontmoet bij NLdoet

NLdoet, de grootste vrijwilligersactie van Nederland, komt terug op 11 en 12 maart. Elke maatschappelijke organisatie heeft klusjes die belangrijk zijn, maar waar geen handjes voor zijn. Het Oranje Fonds en Den Haag Doet brengen vraag en aanbod bij elkaar. Helpt u mee?

Honderden Haagse organisaties zitten te springen om uw hulp. Een dagje klussen tijdens NLdoet maakt echt een verschil. Eindelijk krijgt het clubhuis een nieuw likje verf, is de tuin goed geschoffeld, heeft de zandbak nieuw zand of hebben bewoners een extra leuke dag. U staat versteld wat u samen kunt bereiken in een dag. 'NLdoet is een prachtige kans om kennis te maken met de vele mooie vrijwilligersorganisaties in

Opfrisbeurt Ontmoetingscentrum Morgenstond tijdens NLdoet 2021.

Den Haag en om een steentje bij te dragen. Daarnaast ontmoet u leuke andere vrijwilligers. Ik hoop dat veel inwoners weer een klus gaan oppakken. Als iedereen wat doet, dan verzetten we met z'n allen bergen en helpen we de organisaties enorm. Ik hoop natuurlijk ook dat door NLdoet nog meer

inwoners enthousiast worden over het doen van vrijwilligerswerk. We kunnen in Den Haag namelijk niet zonder,' zegt aldus wethouder Kavita Parbhudayal (Zorg, Jeugd en Volksgezondheid).

Klus mee

In 2021 waren er maar liefst

126 klussen in verschillende categorieën, zoals opknappen, schoonmaken, tuinieren of spelletjes doen met bijvoorbeeld ouderen. Inschrijven kan als individu, maar natuurlijk ook als gezin, buren, vriendenclub of organisatie. Vorig jaar deden er ongeveer 500 Haagse vrijwilligers mee.

Dagje klussen?

Meld u aan voor een klus via nl doet.nl. Bij alle klussen wordt rekening gehouden met de geldende coronamaatregelen.

Een klus aanbieden?

Bent u verbonden aan een maatschappelijke organisatie waar vrijwilligers nodig zijn? Meld uw klus aan via nl doet.nl.

Luister mee

Den Haag FM (92.0 FM) gaat dit jaar weer enkele Haagse deelnemers volgen en het klusenthousiasme van Hagenaars en Hagenezen peilen. In de eerste week van maart zijn bovendien regelmatig NLdoet klus-aanbieders en klussers te horen. Zet de radio aan of luister online mee via denhaagfm.nl/radio.

 Meer informatie? nl doet.nl

Vrijwilligers knappen buitenruimte Thuishaven op.

Vadercentrum Adam doet al 10 jaar mee met NLdoet.

Vrijwilligers bakken pannenkoeken tijdens NLdoet 2021.

Themamiddag jaren 50 voor bewoners Thuishaven

Tijdens NLdoet draait het om de bewoners van Cardia. Op locatie Thuishaven organiseren we met vrijwilligers een themamiddag jaren 50. Iemand extra aandacht geven is ook een vorm van vrijwilligerswerk. Binnen onze doelgroep heerst veel eenzaamheid. Als een vrijwilliger met een bewoner koffie drinkt, wandelt of een spelletje speelt helpt dat niet alleen de bewoners, maar ons ook.

NLdoet zorgt ervoor dat je op een laagdrempelige

manier vrijwilligerswerk kunt ontdekken. We hopen hier nieuwe vrijwilligers aan te trekken. Tegelijkertijd zijn het ook dagen waarop onze eigen vrijwilligers in het zonnetje staan en dat verdienen ze. We kijken niet wat Cardia nodig heeft, maar waar de behoefte van de vrijwilliger ligt. Sport je graag? Help mee met onze beweegactiviteiten. Zo zoeken we naar een match.'

Florina van der Kraan
Coördinator welzijn & vrijwilligers Cardia, locatie Thuishaven

Schrijf mee aan een boek vol persoonlijke verhalen

Een middel om verschillende mensen met elkaar in contact te brengen, zo zien wij NLdoet. Samen met onze vrijwilligers en bewoners uit de wijk willen we mensen bereiken die hier normaal gesproken niet komen.

Een van de vier klussen die je bij ons kunt doen is het interviewen van multiculturele vrijwilligers en wijkbewoners. Alle interviews verzamelen we in een boek. Persoonlijke verhalen op papier door te luisteren en met elkaar te

praten. Dat zorgt voor verbinden. Mensen vinden die aandacht prachtig. En als je iemand interviewt krijg je een gesprekspartner. In tijden van corona heeft niet iedereen dat.

Er kunnen connecties en vriendschappen ontstaan. Elkaar beter leren kennen, maar vooral leren begrijpen. Zo wil ik met iedere klus groepen met elkaar verbinden.'

Bilal Sahin
Coördinator Vadercentrum Adam

Vrijwilligerswerk moet u ook iets opleveren

In het begin van corona zetten veel mensen zich in als vrijwilliger. Bijvoorbeeld boodschappen doen voor een ander of samen wandelen. Dat is nu wat afgezwakt. Ik denk dat NLdoet helpt bij het beseft dat je altijd vrijwilligerswerk kunt doen.

Vrijwilligerswerk doe je voor een ander, maar ook voor jezelf. Als het je zelf iets oplevert dan geef je dat ook terug en straal je dat uit. Ik spreek veel mensen die vrijwilligerswerk zoeken. Het is mijn taak om

de juiste match te vinden. Een match waar de organisatie iets aan heeft, maar juist ook de vrijwilliger. De vrijwilligers spreek ik door corona momenteel via Zoom. Dat is heel laagdrempelig. Ook bereik je een andere doelgroep. Als we weer helemaal open gaan blijven we dit deels doen.

Cor van Oosten
Vrijwilliger intercedent vacaturebank Den Haag Doet

Haags Verhaal in 136 groepsportretten

Afgelopen twee jaar heeft de Haagse stadsfotograaf Piet Gispen ruim 3.000 inwoners op camera vastgelegd. Een selectie van deze foto's is tot 1 maart te zien in het Atrium van het stadhuis. De expositie 'Haags Verhaal in 136 groepsportretten' laat zien hoe Den Haag er anno 2022 uit ziet. Alle groepsfoto's zijn gebundeld in een fotoboek. Haags Verhaal is een

maatschappelijk initiatief dat bruggen slaat tussen mensen en gemeenschappen in de stad. Zo organiseert Haags Verhaal ontmoetingen tussen twee gemeenschappen die iets gemeen hebben maar elkaar anders nooit zouden hebben ontmoet.

 [Meer informatie?
haagsverhaal.nl](https://haagsverhaal.nl)

Bollywood Dancers, een van de groepsportretten op de tentoonstelling. PIET GISPEN

Haagse Vrouwendagen

8 MRT Op 8 maart 2022 is het Internationale Vrouwendag. Vrouwen over de hele wereld komen bij elkaar om te laten zien dat gelijke rechten en kansen van vrouwen en mannen nog niet vanzelfsprekend zijn. In Den Haag zijn van 2 tot en met 8 maart de Haagse Vrouwendagen met activiteiten in de hele stad. Op

het programma staan podcasts, debatten, films, online magazines, theater- en muziekvoorstellingen, workshops/masterclasses en exposities. Allemaal gemaakt met en voor Haagse vrouwen.

 [Meer informatie?
haagsevrouwendagen.nl](https://haagsevrouwendagen.nl)

Op 8 maart is het Internationale Vrouwendag.

Tentoonstelling in stadhuis: Amal Dit is Mijn Stad

In het voormalig ministerie van Sociale Zaken (SOZA) wonen op de bovenste drie verdiepingen 175 statushouders en Haagse jongeren samen volgens de co-living formule. Het afgelopen jaar hebben SOZA bewoners gewerkt aan de reizende EXPO Amal Dit is Mijn Stad. Een verhaal

in woord, beeld, muziek en een groot streetart kunstwerk Amal – dat hoop betekent – op het achterplein van SOZA. De EXPO is te zien van 21 februari tot 14 maart in het Atrium van het stadhuis.

 [Meer informatie?
vorm.nl/soza](https://vorm.nl/soza)

Drijvende sculpturen op de Hofvijver. MALTE KEBBEL

Lichtkunstwerken in het Museumkwartier

23 FEB Vier bijzondere plekken in het Museumkwartier staan van 23 tot en met 27 februari in de spotlights. De lichtkunstwerken van The Hague Highlights vertellen ieder op hun manier het verhaal van die plek. Tussen 18.00 tot 22.30 uur kan iedereen de kunstwerken gratis bekijken op de Hofvijver, het Lange Voorhout, de Gevangendoor en Paleis Kneuterdijk. De historische projectie op de Gevangendoor staat in het teken van het rampjaar 1672. Het kunstwerk vertelt het verhaal van het gruwelijke einde van de gebroeders de Witt. Op de Hofvijver zijn drijvende

sculpturen te zien in de vorm van anemonen. Zij doen denken aan vuurwerk dat hier al eeuwen wordt afgestoken. NEON-kunst geeft een bijzonder schouwspel op het gebouw van de Raad van State. Het kunstwerk verwijst naar de geschiedenis van de Kneuterdijk. Op het Lange Voorhout is een magische lichtwereld te zien: een 150 meter lang audiovisueel kunstwerk dat de maan(d)kwartieren verbeeldt. De lichtkunstwerken zijn gratis te bezichtigen. Een wandeling langs alle locaties duurt ongeveer 45 minuten.

 [Meer informatie?
thehaguehighlights.nl](https://thehaguehighlights.nl)

Music & Meetup 'Wintervibes'

6 MRT Terwijl het nog koud is buiten, onderzoeken hoe muziek ons beweegt. Letterlijk én figuurlijk. Om warm van te worden. Met gitarist Aart Strootman, Ramon Lormans op vibrafoon en muziekverteller Brechtje Roos. Nieuwsgierig geworden? Kom dan naar Music &

Meetup op zondag 6 maart van 14.00 tot 15.00 uur in de Centrale Bibliotheek (Studio B). De toegang is gratis. Bibliotheek Den Haag organiseert elke maand een Music & Meetup.

 [Meer informatie?
bibliotheekdenhaag.nl](https://bibliotheekdenhaag.nl)

Filmon Yehdego, een van bewoners van het voormalige ministerie van Sociale Zaken (SOZA). NICK MEINES

Herdenking Bombardement

3 MRT Op 3 maart 1945 werd de wijk Bezuidenhout per vergissing gebombardeerd door de Engelse luchtmacht. Een groot deel van de wijk lag in puin. Jaarlijks is er een officiële herdenking van het bombardement. Een historische wandelroute door de wijk laat zien hoe het straatbeeld eruitzag voor en na het bombardement.

 [Meer informatie?
bezuidenhout.nl/3maart45](https://bezuidenhout.nl/3maart45)

Krokus Kabaal voor kinderen

26 FEB Het leukste theaterfestival voor kinderen in de voorjaarsvakantie komt er weer aan. Tijdens Krokus Kabaal organiseren de acht cultuurankers van Den Haag voorstellingen, workshops en andere activiteiten voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Laat je verrassen door muziek, theater en vrolijke kleuren.

 [Meer informatie?
krokuskabaal.nl](https://krokuskabaal.nl)

Activiteiten op de stadsboerderijen

In de voorjaarsvakantie organiseren de Haagse stadsboerderijen diverse activiteiten voor kinderen. Een overzicht van alle activiteiten staat op de website.

 [Meer informatie?
milieueducatiehaag.nl](https://milieueducatiehaag.nl)